Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

(Обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г. и бр. 13 и 33 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 52, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „и служителите от Агенция „Митници”, назначени на длъжност „разследващ митнически инспектор”.

2. В т. 3 след думите „Министерството на вътрешните работи” се добавя „и митническите органи в Агенция „Митници”.

§ 2. В чл. 71, ал. 4 думите „като разследващ орган” се заменят с „или от разследващ митнически инспектор”.

§ 3. В чл. 118, ал. 1, т. 3 съюзът „или” се заменя със запетая и след думите „военната полиция” се добавя „или на Агенция „Митници”.

§ 4. В чл. 194 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „както и от служители на Агенция „Митници” в качеството им на разследващи органи”.

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „а за престъпления по чл. 234, 242, 242а, 251, 255 и 256 от Наказателния кодекс – и от разследващи митнически инспектори, освен когато в извършване на престъплението е участвал служител от Агенция „Митници”.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Митническите органи могат да извършват действията по чл. 212, ал. 2 в случаите на престъпления по чл. 234, 242, 242а, 251, 255 и 256 от Наказателния кодекс, както и действия по разследването, възложени им от прокурор, следовател или от разследващ митнически инспектор.”

§ 5. В чл. 196, ал. 1, т. 6 съюзът „или” се заменя със запетая и след думите „Национална сигурност” се добавя „или на Агенция „Митници”.

§ 6. В чл. 215, ал. 1 и 2 след думите „Министерството на вътрешните работи” се поставя запетая и се добавя „на Държавна агенция „Национална сигурност” или на Агенция „Митници”.

§ 7. В чл. 245, ал. 1, изречение първо съюзът „или” се заменя със запетая и след думите „Национална сигурност” се добавя „или на Агенция „Митници”.

§ 8. В чл. 411в, ал. 2 след думата „прокуратура” съюзът „и” се заменя със запетая и накрая се добавя „и разследващите митнически инспектори, определени със заповед на директора на Агенция „Митници”.

§ 9. В чл. 422, ал. 1, т. 2 запетаята след думата „прокурор” се заличава и думите „следовател или разследващ полицай” се заменят с „или разследващ орган”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. Неприключените досъдебни производства се довършват от органите, пред които са висящи.

§ 11. Законът влиза в сила от 1 януари 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……..…... 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

Законопроектът за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) предвижда разширяване кръга на разследващите органи по досъдебните производства чрез създаване на института на разследващия митнически инспектор. Тази процесуална фигура не е нова за българското наказателнопроцесуално право, тъй като подобен нормативен подход е бил възприет и в предишни редакции на Наказателно-процесуалния кодекс от 1999 г. и 2000 г. чрез включването на митническия дознател сред кръга на разследващите органи.

Възстановяването на правомощията на митническите органи за разследване на митнически престъпления отговаря в максимална степен на дадените в рамките на предприсъединителния процес препоръки от страна на Европейската Комисия по Глава 24 „Правосъдие и вътрешни работи” и Глава 25 „Митнически съюз”. Препоръките са давани последователно както в няколко доклада на ЕК за годините от 2002 г. до 2004 г., така и в последния Междинен доклад по Механизма за сътрудничество и оценка за България от 18 февруари 2011 г. Подобни правомощия за разследване на митнически престъпления са предоставени на митническите администрации в почти всички държави – членки на ЕС. Същността на утвърдения вече в европейските страни модел на митническо разследване е осигуряването и запазването на връзката между органа, установил съответното митническо престъпление, и органа, осъществяващ разследването по него.

Законопроектът предвижда разследващите митническите инспектори да осъществяват разследване на три групи престъпления – митнически престъпления, валутни престъпления и престъпления против данъчната система. Изброяването им в НПК е изчерпателно и включва следните видове престъпления:

- престъпления, свързани с нарушение на специалния режим, под който са поставени акцизните стоки, а именно

търговията и държането на акцизни стоки без бандерол в немаловажни случаи;

- престъпления, осъществявани чрез пренасяне през митническата граница на стоки без знанието и разрешението на митниците - квалифицираната контрабанда;
- престъпления, извършвани чрез нарушаване на правилата за транзитен превоз;
- престъпления, извършени чрез нарушаване на специализирания административен режим, под който са поставени валутните ценности;
- укриването и неплащането на данъчни задължения в големи размери;
- неправомерно получаване на парични суми в големи размери от държавния бюджет.

С възлагането на функциите по разследване на тези престъпления на разследващите митническите инспектори се цели постигане на по-голяма оперативност, бързина и по-висока ефективност на досъдебните производства в резултат на притежаваната от съответните митнически органи квалификация, специални знания и пряк достъп до необходимите за разследването материали и документи.

Въвеждането на митническото разследване в наказателнопроцесуалното право е необходима стъпка в посока не само към повишаване ефективността на разследването на този вид престъпления, но и към тяхното предотвратяване чрез отчитане на напредък при разкриването и наказването на този вид деяния. Следва да се отбележи, че всички тези престъпления оказват отражение върху приходната част на държавния бюджет.

С оглед гарантиране своевременната разкриваемост на престъпленията, качественото обезпечаване и процесуалната годност на събраните доказателства на митническите органи се предоставя възможност при наличие на данни за извършено престъпление в неотложни случаи да могат да съставят протокол, с който да се счита, че досъдебното производство е образувано и събраните доказателства да могат да се използват при провеждането на съдебната фаза.

С предложените промени и независимо от разширяването на кръга на разследващите органи се запазва принципът, че прокурорът

осъществява общото ръководство и надзор в досъдебното производство върху разследващите органи. Указанията му по воденето на разследването са задължителни и за разследващите митнически инспектори и не подлежат на възражение.

В рамките на изчерпателно изброените случаи, при които разследващите митнически инспектори ще осъществяват разследване по реда на НПК, е въведено допълнително ограничение в зависимост от субекта на престъплението. Изключена е възможността митническите инспектори да могат да разследват горепосочените престъпления, когато в извършването на самото престъпление е взело участие лице, което също е служител на Агенция „Митници”. По този начин се премахва възможността в рамките на митническата администрация да се извършва разследване на служители от други служители.

С цел прецизиране на уредбата е допълнен и чл. 411в, ал. 2 от НПК, който се отнася до кръга разследващи органи по дела подсъдни на специализирания наказателен съд. Към изброените в този текст на НПК разследващи органи се добавят и разследващите митнически инспектори, които изрично ще бъдат определяни със заповед на директора на Агенция „Митници”.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)